

kapak

Bir finans merkezi olarak İstanbul

Türkiye'nin kalkınmada son yıllarda yakaladığı cazibeyle yabancı sermayeden gördüğü ilgi, İstanbul'un bir başka kimliğini daha öne çıkardı. TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, yüzyılların ticaret noktasının küresel finans merkezlerinden biri haline gelebileceği görüşünde.

AVRUPA KONSEYİ,

İstanbul'u 2010 yılında 'Avrupa Kültür Başkenti' seçti. Yüzyıllar boyunca imparatorluklara başkentlik yapan, kültürlerin ve kıtaların kesişme noktası olan İstanbul, tüm tarihi boyunca canlı bir ticaret kentiydi aynı zamanda. Türkiye'nin kalkınmada son yıllarda yakaladığı cazibeyle yabancı sermayeden gördüğü ilgi, İstanbul'un bir başka kimliğini daha öne çıkardı. Asırlık çınarlar kenti, artık küresel bir finans merkezi olma yolunda. İstanbul'un ve dolayısıyla ülkemizin kesişim noktası, uluslararası finans ve ticaret dünyası tarafından da ilgiyle izleniyor ve fırsatlar değerlendiriliyor. Son yıllarda ülkemize önemli ölçüde giriş yapan yabancı sermaye, hem sabit sermaye yatırımı, hem de portföy yatırımları şeklinde gerçekleşiyor. Ancak bir kent, uluslararası

finans merkezi olarak nitelendirilmeye başladığında, daha da yoğun bir sermaye girişi ile karşılaşılıyor. Yerli ve yabancı yatırımcılar, finans kurumları, finans kurumlarının yan sektörleri (muhasabe, bilgi işlem vb.) o şehirde temsilcilikler açarak, yeni bir hizmet sektörü yaratıyor. Artan fon akımları ile şirketlerin finansman kaynaklarının çeşitlenmesi ve ucuzlaması da ek bir getiri olarak haneye yazılıyor. Küresel bir finans merkezi olabilmek için ise, ülke ekonomisinin büyük ve istikrarlı olması, finans sektöründe uzmanlaşmış nitelikli çalışanların bulunması ve yasal altyapının hazırlanması gerekiyor.

Yabancılar için köprüyüz

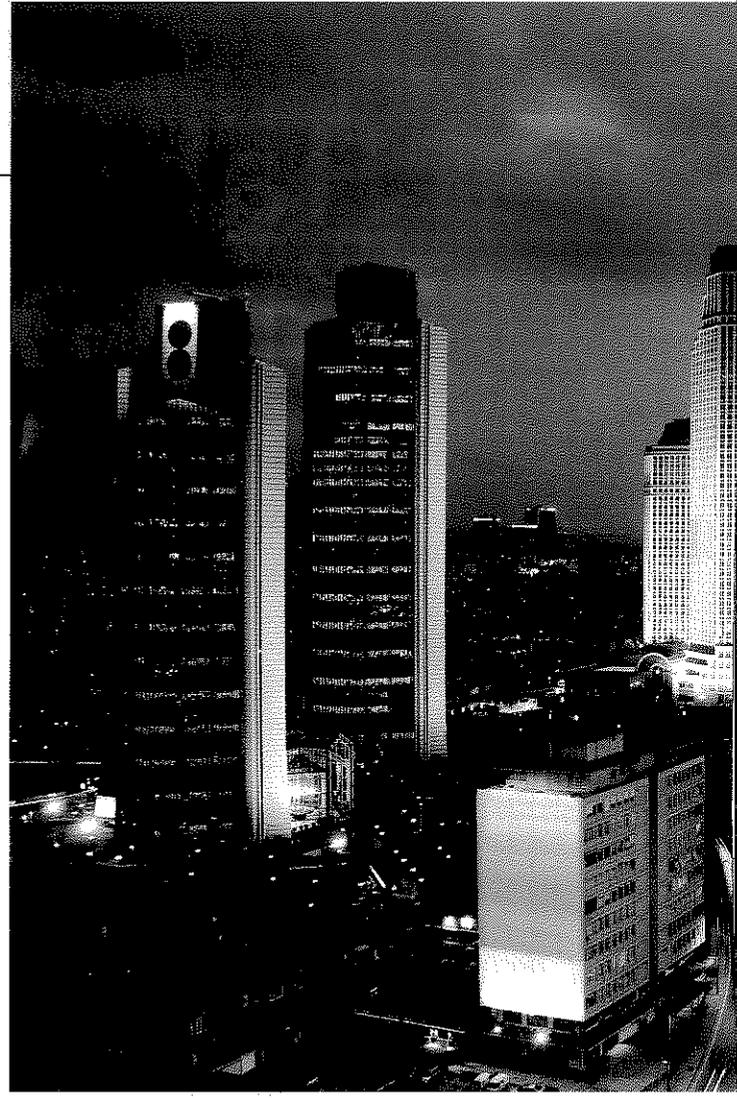
Yatırımcıyla piyasaları buluşturmanın temel adresi aracı kurumların çatı örgütü, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği (TSPAKB) de

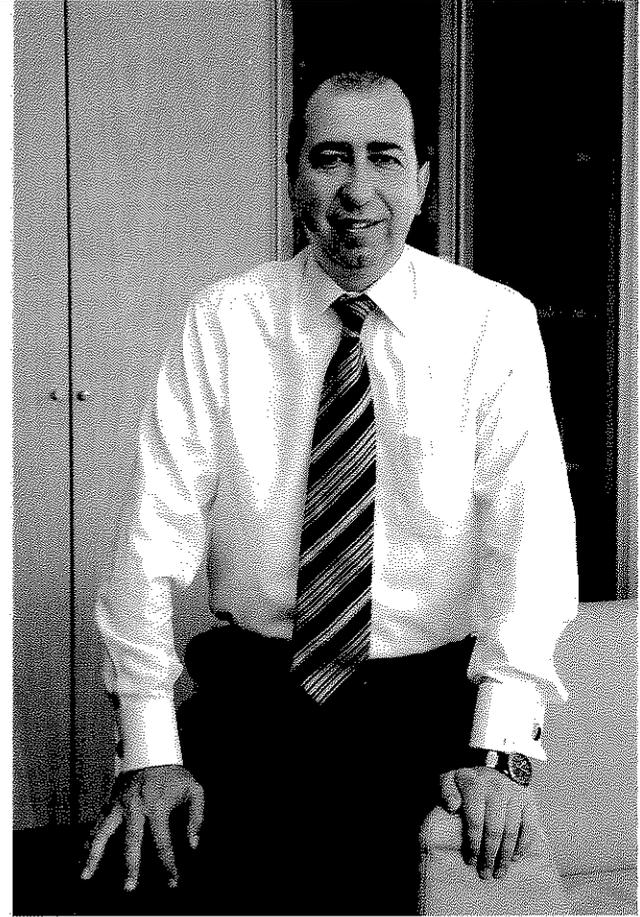
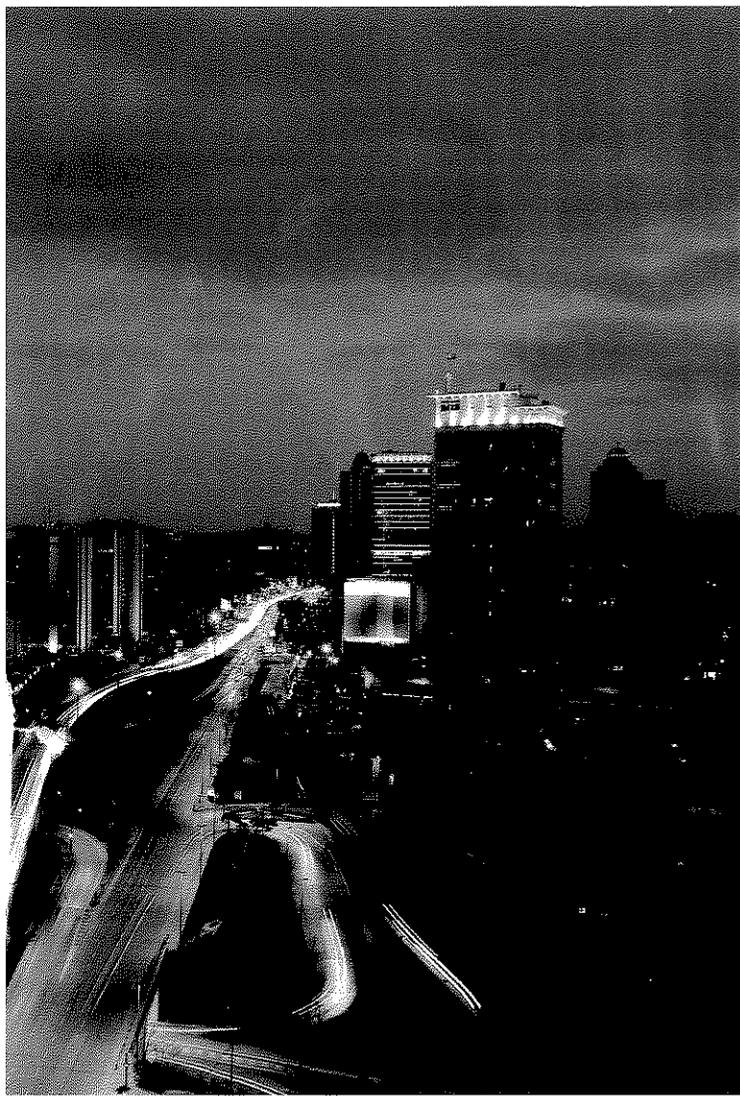
uzun zamandır, İstanbul'u bir finans merkezi, dolayısıyla bir marka haline getirmenin yollarını arıyor. Bu konuda oldukça iyimser olan TSPAKB Başkanı Nevzat Öztangut, önemli olanın bu alanda adım atmak olduğunu düşünüyor. Nevzat Öztangut, Türkiye'nin her geçen gün daha fazla sayıda yabancı yatırımcının ilgi odağı haline geldiğini belirterek, şöyle sürdürüyor: "Coğrafi olarak Doğu Avrupa, Türki Cumhuriyetler ve Ortadoğu gibi gelişmekte olan bölgelere çok hakim bir konumda bulunuyoruz. Türkiye, yabancılar açısından bu ülkelere açılım için önemli bir köprü olarak görülmekte. O halde neden sermaye piyasalarımızı onlar için daha cazip hale getirmeyelim ve bugün olduğundan çok daha farklı yerlere taşımayalım? Böyle bir plana sermayeyi tabana yayma-görevini de eklemeli ve Türk yatırımcısını borsaya daha

çok çekmeliyiz. Kısacası çok yönlü ve cezbedici kararlar alıp, uygulamaya geçmeliyiz."

Yeni enstrümanlara ihtiyaç var

Nevzat Öztangut, bu yönlü bir çalışma için merkezi bir karar çerçevesinde, konuyu bir proje olarak görüp topyekun bir çalışma yapılması gerektiğini söylüyor. Ancak bu yolda gerçekleşmesi gereken ciddi bir altyapı çalışması da var. Özellikle diğer dünya çapındaki finans merkezlerinde olduğu gibi yatırım araçlarında çeşitlilik sağlanması gerektiğini aktaran Öztangut, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Aracı kurumlarımız sınırlı sayıda enstrümandan gelir yaratmaya çalışıyorlar. Gelirin tamamı neredeyse hisse senedinden, yani tek bir enstrümandan elde ediliyor. Öncelikle çeşitliliği artırmaya yönelik tedbirlerin alınması gerek. Yatırımcının

İhtiyacına cevap verecek ve gelişmiş piyasalarda var olan araçlarının hepsini, Türkiye'de faaliyet gösteren aracı kurumlar da yatırımcılarına sunabilmeli. Aracı kurumlar daha geniş bir hareket alanına kavuşarak, müşterilerine daha zengin bir yelpazede hizmet verebilmeli. Aksi takdirde sadece hisse senedi komisyonundan gelir sağlamaya çalışan bir aracılık sisteminden bahsediyor olacağız."

Sermaye piyasası güvenle yükselir

Borsa yatırımcılarının şirket yönetimine katılması özellikle gelişmiş ülkelerde oldukça yaygın bir hal. Ancak Türkiye'nin mevcut durumunda hisse senedi yatırımcısının şirket yönetiminde yeterince temsil edildiğini söylemek zor. TSPAKB Başkanı Öztangut, yatırımcının iyi şekilde temsil edildiği şirketler kadar,

Coğrafi olarak gelişmekte olan bölgelere çok hakim bir konumdayız. Türkiye, yabancılar için bu ülkelere açılımda önemli bir köprü.

göz ardı edildiği şirketlerin de olduğunu söyleyerek, bu yöndeki gelişmeleri desteklediklerini ekliyor. "Aracı Kuruluşlar Birliği olarak yatırımcı güvenini artırıcı her türlü girişimi destekleriz. Ama bu konunun farklı gerçekleri de var. Örneğin yatırımcılar temsil edilse bile yöneticiler yine bildiklerini okuyabilirler. Diğer taraftan, yönetim kurulunda yatırımcıları temsil eden bir üye bulunmayan bazı şirketler ise son derece kurumsal bir yönetim anlayışı da sergileyebilir.

Tamamıyla hakim ortağın nasıl bir yönetim anlayışına sahip olduğuyla ilgili bir durum bu. Bu noktada önemli olan, yatırımcının hissesini aldığı şirketi iyi tanıması. Daha doğrusu ortağı olduğu şirketi iyi tanıması. Çünkü hisse senedi sahibi aslında o şirketin ortağı olmaktadır."

Yatırım yapılacak şirketlerin sadece finansal durumuna bakarak bir karara varmanın doğru olmadığını belirten Öztangut, şirketin hakim ortaklarının kimler olduğu, etik anlayışı, yatırımcısına yaklaşım biçimi ve geçmişinin de dikkate alınması gerektiğini ifade ediyor. "Olaya çok yönlü yaklaşılmalı. Çünkü yatırımcı güveni her şeyden önce gelir. Eğer bu güvende eksik noktalar varsa, TSPAKB olarak ne yapılması gerekiyorsa hazırız. Biliyoruz ki; sermaye piyasası güvenle yükselir. Bu güvenin her türlü tedbirle artırılması gerekir."

Eğitime yoğunlaştık

TSPAKB, Türk sermaye piyasasını farklı bir boyuta taşıyabilecek plan ve projeleri sürekli gündeminde tutuyor. Eğitim ve lisanslama gibi Aracı Kuruluşlar Birliği'nin doğrudan kendisine verilmiş görevleri bulunduğunu kaydeden Öztangut, Birlik olarak gündemlerinde sermaye piyasasının geneline hizmet verecek bir eğitim merkezi kurmak olduğunu aktarıyor. "Bu merkezde hem eğitimlerimizi yapabilir, hem de lisanslarımızı verebiliriz. Bunun piyasaların gelişimine büyük katkı sağlayacağını düşünüyoruz. Halen çok sayıda lisanssız elemanımız var. Bu eksiklikleri gidermeye çalışıyoruz." 2008 sonuna kadar bütün emirlere elektronik numara verilmesi zorunluluğu olduğunu anlatan Öztangut, geçiş sürecinde yaşanabilecek problemlerin çözümüne yönelik çalışmalarının bugünlerde yoğunluk kazandığını belirtiyor. TR